

OMSLAG

Het heiligenboek

Damiaan De Veuster. De Grootste Belg Tom Zwaenepoel

Jozef De Veuster wordt in 1840 in Tremelo geboren als boerenzoon. Vanaf zijn vijftiende werkt hij in de graanhandel van zijn vader. Dan beslist hij om priester te worden en vat hij zijn studie aan in Leuven. Hier wil hij zoals zijn broer August (pater Pamfiel) intreden in de congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria. In 1860 legt hij de eeuwige geloften af en kiest hij de naam Damiaan.

Hij droomt ervan missionaris te worden. Om zijn leerachterstand in te halen, studeert hij Frans, Grieks en Latijn. Wanneer zijn broer eind 1863 op missie naar Hawaï wordt gezonden, maar wegens ziekte moet afhaken, neemt Damiaan zijn plaats in. Na een reis van vijf maanden meert hij aan in Honolulu, de hoofdstad van Hawaï.

Hij wordt tot priester gewijd en ingezet op verschillende parochies, tot de plaatselijke bisschop hem in 1873 voor drie maanden naar het eiland Molokai zendt om pastoraal werk te verrichten bij de leprapatiënten. Damiaan zal er de rest van zijn leven blijven. Hij wordt zelf besmet met lepra en bezwijkt aan de ziekte tijdens de

Goede Week van 1889. In 1936 wordt zijn stoffelijke overschot met het zeilschip *Mercator* naar België gebracht. Joannes-Paulus II verklaarde pater Damiaan zalig (1995), Benedictus XVI heilig (2009).

In 1865 wordt in het noorden van Molokai een melaatsenkolonie opgericht. Uit angst voor besmetting worden de melaatsen van Hawaï als 'afval' aan de oever van het afgelegen eiland 'gedumpt'. Hier worden ze aan hun lot overgelaten. Ze leven er als ballingen, ver van familie en vrienden, zonder hoop. Damiaan beslist om hun geestelijke vader te worden. Stilaan slaagt hij erin om uit 'het kerkhof en de hel van de levenden' een menselijke leefplaats te maken, waarin uitgestoten opnieuw hun waardigheid krijgen. Damiaan verandert het 'eiland van de vervloekten' in een huumaan toevluchtsoord, een ziekenhuis. Vanaf zijn eerste preek omarmt hij hen: hij begint met: „Wij melaatsen.” Na een leven van twaalf jaar tussen 'zijn' melaatsen wordt Damiaan zelf melaats. Toch zet hij zich nog vier jaar in voor zijn lotgenoten. Na zijn dood wordt hij opgebaard in de kerk die

hij gebouwd heeft en begraven op het kerkhof dat hij heeft aangelegd.

Hoewel het hem afgeraden wordt de melaatsen aan te raken, verzorgt Damiaan hun wonden. Met die aanraking wil hij niet enkel de zieken genezen, maar ook de wereld veranderen. Als voorvechter van de melaatsen bezoekt hij onvermoeibaar de lokale overheid voor steun, hij eist en pleit. Tot op vandaag werpt Damiaans inzet zijn vruchten af. De Damiaanactie, die in 1964 vanuit zijn leven gegroeid is, telt meer dan 1.500 medewerkers die wereldwijd de armoede ziektes lepra en tuberculose willen bestrijden met gericht projecten op lange termijn.

Niet alleen de Kerk 'bekroont' het werk van Damiaan. In 2005 verkiezen de Vlaamse televisiekijkers de 'heilige van de melaatsen' tot Grootste Belg, voor Paul Janssen ('groot uitvinder van medicijnen') en Eddy Merckx (de 'kannibaal op de fiets'). Als argumentatie voor deze onderscheiding worden verschillende factoren genoemd. Damiaan blijft fascineren en inspireren door zijn doorzettingsvermogen. Hij volgt de rechte weg om zijn doel te bereiken,

gaat niet opzij voor hindernissen. Hij handelt vanuit zijn geloof, dat hij echter niemand opdringt. Hij is pluralistisch en overstijgt het louter katholieke. Hij staat tussen de mensen. Behalve om zijn medemenselijkheid, moed, doorzettingsvermogen, solidariteit en engagement wordt Damiaan ook geprezen om zijn belangeloze naastenliefde. Hij neemt afscheid van familie en vrienden om 'onbekenden' in nood te helpen. Hij kiest niet voor het veilige leven in Hawaï, maar voor het gruwelijke eiland Molokai vol ellende, ontucht en chaos. Zijn keuze betekent terzelfder tijd zijn doods-vonnis, want de gezondheidsvoorschriften bepalen dat wie ooit op Molokai aankomt, het eiland niet meer mag verlaten. Hij sterft, nadat hij alles heeft gegeven.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

17 oktober, 11 uur, IKON via Nederland 2. In *Het Vermoeden* ontmoet Annemiek Schrijver gasten uit diverse religieuze tradities en praat met hen over hun leven en drijfveren en over hun persoonlijke 'heilige tekst'. Gast vandaag is de joodse componist Jeff Hamburg, die tekende voor de muziek bij de opening van de nieuwe liberale synagoge in Amsterdam. Zijn 'heilige tekst' is een gedicht van de dertiende-eeuwse Spaanse dichter Moses Ibn Ezra.

17 oktober, 11.30 uur, IKON via Nederland 2. *Toekomst te koop!*, over De Wilde Ganzen in Zuid-Afrika. Elke week vliegen De Wilde Ganzen naar een andere bestemming om geld in te zamelen voor projecten in verre landen. Maar aan wie komt die hulp ten goede? Deze tv-special vertelt over het project Sizanani in Zuid Afrika, dat aids-wezen opvangt op in hun eigen gemeenschap en samen met hun families bouwt aan een toekomst met kansen.

De vrome kudde

Snelheidsduivel Ingezonden door Herman Van Regenmortel

Alle koffers zijn ingeladen en de chauffeur houdt het portier open om Benedictus XVI te laten instappen. Maar de paus aarzelt en knipoogt:

– Wist je dat ik niet meer zelf heb mogen rijden sinds ik kardinaal werd? Wat zou je ervan denken dat ik voor een keertje het stuur overneem?

De chauffeur is stomverbaasd, oppert nog even dat rijden zijn job is, maar geeft uiteindelijk toe. De paus kruipt achter het stuur en nog vóór de chauffeur goed en wel heeft plaatsgenomen op de achterbank, scheurt Benedictus ervandoor. In geen tijd vlammen ze 200 per uur door de straten van Rome. (De paus is tenslotte een Duitser.) De angstige smeekbeden van de chauffeur kunnen Benedictus niet tot trager aanmanen, maar dan doemt een blauw zwaailicht op in de achteruitkijkspiegel.

Een gemotoriseerde *carabinieri* komt langszij rijden en maant de pauselijke limousine naar de kant. Benedictus gehoorzaamt en laat het zijraam zakken. Ook de chauffeur achterin opent het raam en kijkt angstig naar buiten. De politiemann stapt op het voertuig af, bemerkt de paus en keert op zijn stappen terug. Hij haakt de radio van zijn motor. Hij wil meteen worden doorverbonden met de grote baas en legt bondig uit dat hij een limousine tegen 200 per uur aan de kant zette.

- Oppakken die kerel en naar het bureau!
- Maar chef, het gaat om een hooggeplaatste.
- Nou en? Reden temeer!
- Maar het is echt een heel hooggeplaatste...
- Wie dan wel, de burgemeester?
- Neen, hoger...
- Een volksvertegenwoordiger?
- Hoger...
- Premier Berlusconi?
- Nog hoger...
- Zeg man, wie dan wel?
- God, chef.
- En waarom denk je dat?
- Wel, zijn chauffeur is alvast paus Benedictus XVI...

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: VERSTAND

kledingstuk	voertuig	muzikaal slot	geheim-schrift	opgewekt	geestelijk	tantalium	heide-meertje	zuiverings-toestel
→	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
				2				
plaats in Italië	vervaard	6				nikkel	→	4
						aard-gordel		
→						af-schrift	↓	slagzin
zang-noot	→		deficit	→				8
getijde			boven-genoemd					
→		gebied v.e. edelman	→			1		
Europese hoofdstad op welke manier	→	honingbij	↓			vrucht	→	
						takje		
→	7		ge-steente	→			vice versa	zang-noot
			suo loco					
plaats in Duitsland	→			mist	→	3		
ge-raamte								
→						nage-recht	→	5

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---